**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**
**ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**
**ФАКУЛЬТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ, МАТЕРІАЛІВ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ГОСТИННОСТІ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
**Декан факультету**
**_____ Валентина ТКАЧУК**
**«29» серпня 2026 р.**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
**Перший проректор**
**_____ Надія КОВАЛЬЧУК**
**«29» серпня 2026 р.**

# СИЛАБУС

**з освітнього компонента «Митне регулювання ЗЕД»**
**ступінь вищої освіти – бакалавр**
**галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право**
**спеціальність – D7 Торгівля**
**освітня програма – Митна справа та торгівля**

**Кафедра товарознавства та експертизи в митній справі**

Силабус склав(ла) доцент кафедри товарознавства та експертизи в митній справі, к.е.н., доцент Андрій ДЗЮБИНСЬКИЙ

Силабус затверджений на засіданні кафедри товарознавства та експертизи в митній справі, протокол № 11 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент Олена ПАХОЛЮК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Митна справа та торгівля», протокол № 5 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Митна справа та торгівля» к.е.н., доцент Андрій ДЗЮБИНСЬКИЙ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2547

**Луцьк – 2026**

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Митне регулювання ЗЕД»**

| | |
|---|---|
| **Освітня програма** | Митна справа та торгівля |
| **Галузь знань / Спеціальність** | D Бізнес, адміністрування та право / D7 Торгівля |
| **Рівень вищої освіти** | перший (бакалаврський) |
| **Статус дисципліни** | нормативна |
| **Мова викладання** | українська |
| **Обсяг** | 7 кредитів ECTS / 210 годин, семестр 3 |
| **Форма контролю** | екзамен |
| **Викладач(і)** | к.е.н., доцент Андрій ДЗЮБИНСЬКИЙ |

## 1. Мета і завдання дисципліни

**Мета:** Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань і навичок у студента щодо прийняття управлінського рішення в сфері митного забезпечення експортно-імпортних операцій, ураховуючи особливості митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (далі ЗЕД).

**Завдання:** Для досягнення мети поставлено такі основні завдання: опанування теоретичних знань у системі митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а також набуття практичних навичок у застосуванні митних формальностей, передбачених українським законодавством, та обґрунтування пріоритетних шляхів реалізації зовнішньоекономічної операції в межах чинного законодавства.

**Пререквізити:** Митна справа

## 2. Компетентності

**ІК — інтегральна компетентність:** Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері торговельної та підприємницької діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**ЗК05** — Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

**ЗК13** — Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

**СК09** — Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур.

## 3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

| № | Назва теми | **Лекції** денна/ заочна | **Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна | **Самост. робота** денна/ заочна | **Разом** | **Методи навчання** | **Методи оцінювання** | **ЗК та СК** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Змістовий модуль 1. Митні процедури** | | | | | | | | |
| 1 | Тема 1. УКРАЇНСЬКА КЛАСИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ | 8/6 | 16/6 | 15/27 | 39/39 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2, МО4, захист практичної роботи | ЗК05, СК09 |

| № | Назва теми | **Лекції** денна/ заочна | **Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна | **Самост. робота** денна/ заочна | **Разом** | **Методи навчання** | **Методи оцінювання** | **ЗК та СК** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2 | Тема 2. «МИТНІ ПРОЦЕДУРИ»: СУТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ | 2/– | 2/– | 20/24 | 24/24 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2, захист практичної роботи | ЗК13, СК09 |
| 3 | Тема 3. МИТНА ЕКСПЕРТИЗА | 2/– | 2/– | 20/24 | 24/24 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2, захист практичної роботи | ЗК13, ЗК05 |
| 4 | Тема 4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖМИТСЛУЖБОЮ ПЕРЕВІРОК СУБ'ЄКТІВ ЗЕД | 2/– | 2/– | 20/24 | 24/24 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2 | ЗК13, ЗК05 |
| **Змістовий модуль 2. Митно-тарифне регулювання** | | | | | | | | |
| 5 | Тема 5. ЗАЯВЛЕННЯ ТА КОНТРОЛЬ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРУ | 2/– | 6/– | 15/23 | 23/23 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2, захист практичної роботи | ЗК05, СК09 |
| 6 | Тема 6. МИТНІ ПЛАТЕЖІ | 8/4 | 13/4 | 15/28 | 36/36 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2, захист практичної роботи | ЗК05, СК09 |
| 7 | Тема 7. ОПОДАТКУВАННЯ МИТНИМИ ПЛАТЕЖАМИ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРАНОГО МИТНОГО РЕЖИМУ | 4/– | 2/– | 15/21 | 21/21 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2 | ЗК05, СК09 |
| 8 | Тема 8. ПОРЯДОК МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ | 2/– | 2/– | 15/19 | 19/19 | МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7 | МО2 | ЗК05, СК09 |
| | **Разом** | **30/10** | **45/10** | **135/190** | **210/210** | | | |

*Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.*

*Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань); МН7 — індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.*

*Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування.*

## 4. Результати навчання

**ПРН04.** Використовувати сучасні комп'ютерні та телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва та торгівлі.

**ПРН19.** Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

**ПРН21.** Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в підприємницькій та торговельній діяльності.

**5. Неформальна освіта**

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

**6. Критерії та форми контролю**

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + модульний контроль (20 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

**7. Зміст тем**

**Тема 1. УКРАЇНСЬКА КЛАСИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Гармонізована система опису та кодування товарів, її значення та застосування
2. Ведення УКТ ЗЕД
3. Основні правила інтерпретації УКТ ЗЕД

Практичні завдання

**Тема 2. «МИТНІ ПРОЦЕДУРИ»: СУТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ**

1. Сутність та економічне значення митних процедур
2. Особливості митних процедур при переміщенні товарів різними видами транспорту

Практичні завдання

**Тема 3. МИТНА ЕКСПЕРТИЗА**

1. Поняття митної експертизи
2.Організаційно-правовий механізм митних експертиз
3. Види митної експертизи

Практичні завдання

**Тема 4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖМИТСЛУЖБОЮ ПЕРЕВІРОК СУБ'ЄКТІВ ЗЕД**

1. Порядок здійснення митними органами контролю після випуску товарів.
2. Планування, підготовка та проведення документальних перевірок.
3. Права та обов'язки посадових осіб митних органів при проведенні документальних виїзних перевірок.
4. Фіксація порушень та порядок стягнення несплачених платежів.

**Тема 5. ЗАЯВЛЕННЯ ТА КОНТРОЛЬ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРУ**

1. Заявлення митної вартості.
2. Контроль правильності визначення митної вартості.

2.1 Рішення про коригування митної вартості та відмова у митному оформлення за заявленою митною вартістю.

2.2 Завершення процедури контролю правильності визначення митної вартості.

Практичні завдання

**Тема 6. МИТНІ ПЛАТЕЖІ**

1. Загальні положення щодо митних платежів
2. Оподаткування товарів митом
3. Оподаткування товарів акцизним податком
4. Оподаткування товарів податком на додану вартість
5. Справляння митних платежів
Практичні завдання

**Тема 7. ОПОДАТКУВАННЯ МИТНИМИ ПЛАТЕЖАМИ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРАНОГО МИТНОГО РЕЖИМУ**

ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРАНОГО МИТНОГО РЕЖИМУ
1. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим імпорту
2. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим реімпорту
3. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим експорту
4. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим реекспорту
5. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим транзиту
6. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим тимчасового ввезення
7. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим тимчасового вивезення
8. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим митного складу
9. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим вільної митної зони
10. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим безмитної торгівлі
11. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим переробки на митній території
12. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим переробки за межами митної території
13. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим знищення або руйнування
14. Оподаткування товарів, які поміщені у митний режим відмови на користь держави

**Тема 8. ПОРЯДОК МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ**

1. Поняття гуманітарної допомоги.
2. Порядок пропуску та митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги. Оподаткування гуманітарної допомоги.
3. Особливості надання Україною гуманітарної допомоги.
4. Особливості пропуску та визнання гуманітарної допомоги під час режиму воєнного стану.
5. Особливості здійснення митних процедур з товарами, які надходять у рамках міжнародних договорів з надання Україні міжнародної технічної допомоги.

**8. Опис ІЗ/КПІЗ**

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни виконується упродовж семестру. Виконання його є обов’язковою умовою успішного вивчення курсу та отримання позитивної оцінки.

Метою виконання індивідуального завдання є оволодіння навичками ведення митної справи. Індивідуальне завдання захищається під час семестру у години, виділені для індивідуальної роботи. При виконанні та оформленні індивідуального завдання студент може використовувати законодавчу базу, інтернет-ресурси.. Метою виконання КПІЗ розвиток навичок самостійної роботи, систематизація знань, поглиблене вивчення інформаційних систем, узагальнення класифікаційних ознак, закріплення теоретичних знань та практичне застосування знань студента з навчального курсу; при його виконанні та оформленні здобувач використовує комп’ютерну техніку.

КПІЗ оцінюється за 100-бальною шкалою. Виконання КПІЗ є одним із обов’язкових складових модулів залікового кредиту.

Текстова частина КПІЗ повинна бути машинописною. Робота не повинна містити елементів плагіату. КПІЗ виконується на папері білого кольору формату А4 (210х297). Аркуш повинен мати наступні поля: ліве – 30 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 20 мм.

Титульна сторінка роботи повинна містити наступні реквізити: назву інституції, якій

підпорядковується ЗВО; назву ЗВО; назву структурного підрозділу (факультету, кафедри на якій виконано роботу); назву дисципліни; шифр групи, прізвище, ім'я, по-батькові виконавця, а також прізвище, ім'я, по-батькові викладача, котрий видав завдання. Обов'язково на титульній сторінці слід зазначити назву дослідження.

Завдання передбачає проведення самостійного дослідження з презентацією та захистом його результатів на тему з переліку питань для самостійного вивчення, узгоджену з викладачем

**9. Загальні вимоги**

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

**Академічна доброчесність.** Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

**Використання штучного інтелекту.** Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

**10. Література**

**І. Навчально-методичні матеріали та розробки**

*Праці автора силабуса:*

1. Митне регулювання ЗЕД: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Митна справа та торгівля» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво та торгівля денної та заочної форм навчання. Луцьк : ЛНТУ. 2025.

2. Митне регулювання ЗЕД: методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Митна справа та торгівля» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво та торгівля денної та заочної форм навчання. Луцьк: Луцький НТУ, 2025.

*Праці інших авторів:*

3. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Терлецька В. О. Митна справа : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.

4. Митне право : підручник / за заг. ред. О. П. Рябченко, Л. М. Дорофеєвої. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 548 с.

5. Погріщук Г. Б., Руденко В. В., Головай Н. М. Митні правила та формальності : навчальний посібник. Вінниця : ЗУНУ, 2024. 313 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/53180.

6. Мельник О. Г., Микитин О. З., Григор’єв О. Ю., Босак А. О., Моторнюк У. І. Експертиза в митній справі та зовнішньоекономічній діяльності : навчальний посібник. Львів : Міські інформаційні системи, 2020. 72 с.

7. Біленець Д. А., Закаленко О. В., Возняковська К. А. Митне право : навчально-методичний посібник. Чернівці, 2024. 64 с. URL: https://hdl.handle.net/11300/29413.

8. Іванова Т. В. Митна справа : збірник завдань : навчальний посібник для студентів спеціальності 051 «Економіка». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 74 с.

9. Сидорович О. Ю., Годованець О. В., Кекіш І. П. Митний контроль та митне оформлення : навчальний посібник. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 250 с.

10. Митний контроль та митне оформлення в морських пунктах пропуску: проблемні аспекти та напрями удосконалення : колективна монографія / за заг. ред. Т. В. Рудої, А. В. Артеменка. Хмельницький, 2020. 236 с.

**ІІ. Наукові праці**

*Праці автора силабуса:*

11. Kniaziev,S.,Verbytskyi, V., Chernysh, M., Dziubynskyi, A.,and Kyslyi, A.(2024). Investigation Methods of Combating Smugg lingand Suspicious Trade Through Transport Routes: Ukrainian Case. Jurnal Media Hukum, 31(2), 300-315.

12. Дзюбинський А.В., Транзитний потенціал Волині при здійсненні митно-логістичних операцій / Дзюбинський А.В., Пахолюк О.В., Кравчук П.Я. // Економічні науки. Серія «Регіональна економіка». В. 17 (67). 2020. С. 73-82.

13. Дзюбинський А.В., Дзюбинська О.В., Голодюк Г.І. Імпорт відходів в Україні: проблема чи перспективи. Регіональна економіка: зб. наук. праць ЛНТУ. 1/2021.

14. Пахолюк О.В. Класифікація товарів як інструмент митного регулювання / О.В. Пахолюк, Г.І.Голодюк, А.В. Дзюбинський // Товарознавчий вісник. – С. 249-257.

15. Дзюбинський А.В., Дзюбинська О. В.,., Пододворний О.Б. Митна політика та її вплив на ринок цукру в Україні. Товарознавчий вісник : збірник наукових праць. 2021. Випуск 14. С. 18-25.

16. Дзюбинський А.В., Дзюбинська О.В. Деякі питання митного регулювання переміщення відходів. Товарознавчий вісник. 1, 15 (2022), 45-51.

17. Дзюбинський А.В., Дзюбинська О.В., Пахолюк О.В., Безпятко О.Г. Організація митно-логістичної інфраструктури Волині в умовах війни. Економічні науки. Серія Регіональна економіка: Збірник наукових праць. Луцьк : ЛНТУ, 2023. №, 20(76). С. 12-19.

18. Дзюбинський А.В., Шегинський О.В., Дзюбинська О.В. Митна політика в умовах воєнного стану. Товарознавчий вісник : Збірник наукових праць. Луцьк : ЛНТУ, 2023. №, 1(16). С. 98-104.

19. Дзюбинський А.В., Пахолюк О.В., Безпятко О.Г. Вплив митного регулювання на розвиток зовнішньоекономічної діяльності. Економіка та суспільство. 2024. № 67.

20. Пахолюк О.В., Дзюбинський А.В. Особливості ідентифікації товарів при здійсненні експортно-імпортних операцій. Вісник ХНУ, 2023, № 6.

21. Дзюбинський А.В., Пахолюк О.В., Шегинський О.В., Безпятко О.Г. Митна логістика та управління ризиками в міжнародній торгівлі. Ефективна економіка. 2024. № 11.

22. Андрій Дзюбинський, Олена Пахолюк, Оксана Дзюбинська, Олег Шегинський, Володимир Шегинський Митна політика як інструмент стимулювання експорту в умовах воєнного стану. ECONOMIC FORUM Journal homepage: Vol. 15, No. 1, 2025, 83-92

23. Pakholiuk, O., Dziubynskyi, A., Peredriy, O., Shehynskyi, O., Rechun, O., Shehynskyi, V. Impact of war and geopolitical factors on foreign trade. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2025. 4 (63). P. 485–497. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2419

**ІІІ. Інформаційні ресурси**

24. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17.

25. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12

26. Офіційний сайт Державної митної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.customs.gov.ua

27. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua

28. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stat.gov.ua/uk